

man gjorde hele Kunstsmørproduktionen her i Landet til en Statsfabrikation, til et Monopol for Staten. Derved vilde Arbeiderne og de Ubemidlede Interesser blive betryggede, og derved vilde man faae fuld Garanti overfor Udlandet mod, at der skete det allermindste Bedrageri, naar alt Kunstsmør her i Landet fabrikeres paa Statsfabriker, og Udsalget overdroges bestemte Mænd i Kommunerne mod en mindre Afgift til Kommunen. Jeg tror, det var en Udvei, hvorved baade Kunstsmørrrets Stilling her i Landet kunde sikres og ligeledes vort Smørs Renomme lige overfor Udlandet vinde Fasthed.

Summeluhr: Det ærede Medlem for Kjøbenhavn Amts 4de Valgkreds (Hørup) endte sit Foredrag med at sige, at, naar vi Landboere behandlede denne Sag, saa betragtes det som Gagnen fra vor Side. Han har fuldstændig Ret deri, men man kan dog ikke fortænke os i, at vi udtale os om denne Sag, og det var vel ikke heller hans Mening at gjøre det. Det er mig imidlertid ligegyldigt, hvordan vi dømmes, om der siges, at vi handle af egen Interesse eller ei, det tager jeg mig slet ikke af. Der er nu sagt ja Meget om denne Sag, at man næsten kan sige, det Halve kunde være nok, men jeg skal dog tillade mig at udbede mig Thingets Taalmodighed en ganske kort Tid for at sige min Mening derom. Det er sagt saa tidt, at det er et vigtigt Forslag, der fortjener den alvorligste Overveielse, og det er fuldstændig rigtigt, det er et Hovedspørgsmaal for det danske Folk. Det er betegnende, for ikke at sige beklageligt, naar Jordbruget her i Landet med Velvillie har set paa og fremdeles ser paa, at Haandværk og Industri er beskyttet, medens der derimod, saa snart der bydes Landbruget en Støtte, findes nogle af vore egne Standsfæller, der vende Landbruget Kibgen. Det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) nævnedes forleden Dag de to Ord, der ofte høres, nemlig: Tilbagegang! Hjælp! I et agerdyrkende Land som Danmark ere vi vist Alle enige om, at Hovedindtægtskilden flyder fra Landbruget, og vi vide ogsaa Altsammen, at for Tiden er Landbruget i Nødtilstand, og hvorfor skulle vi da ikke støtte Landbruget? Kunstsmørreret lever paa Natursmørrrets Renomme paa det engeste Marked, eller har Noget maaste paavist, at det gavner det naturlige Smørs Renomme? Det vover vist Ingen at paasta. Nu vil det vise sig, om vi virkelig ville gjøre Noget for Landbruget. Naar det paastaas fra enkelte Sider, at Standsningen i Kunstsmørrrets Flugt vil gaa ud over Smaataars-

folk, saa er det ikke rigtigt. Den, der har fulgt Begivenhederne her i vort Land i en Del Aar, hvad jeg nok tror, jeg kan sige, jeg har gjort lige saa længe eller længere end de Fleste her i denne Sal, jeg, der har eiet Selveiendom i over 40 Aar, han vil have set, at i Trediberne begyndte det at gaa frem med Landbruget, og saa blev det ved at gaa op ad, til der kom et Vendepunkt, rigtignok med enkelte Afbrudelser, nemlig de to Krige og Pengekrisen i 1857, men det blev kun kortvarige Standsninger, og derefter tog det fat igjen med større Kraft. Men gif det i den Tid ikke ogsaa frem med de andre Stænder i Samfundet? So Handelsstanden florerede, Haandværk og Industrien blomstrede, de havde Naad til at kjøbe Maskiner og Haandværksredskaber, altid var der Arbeide nok for Arbeiderne. Arbeiderne paa Landet have selv sagt flere Gange til mig, da det gif fremad, gid det aldrig maatte komme til at gaa tilbage for Landbruget. Men hvordan ser det nu ud? Ja, for Landbrugets Bedkommende kan jeg sige, at det nødvendige Arbeide, som Landbruget haardt trænger til at faae udført, kan det ikke faae udført af Mangel paa Midler dertil. Naar Landbruget har Penge, saa have Arbeiderne ogsaa, det paastaar jeg. Jeg vil bruge det bekendte Ord, som saa ofte er brugt her i Landet i de senere Aar, og som ogsaa kan anvendes her i dette Tilfælde: „Hvad kan det nytte?“ Hvad kan det nytte, at en Arbeider kan gaa hen og kjøbe 1 Pd. Kunstsmør for 20 eller 30 Øre billigere end 1 Pd. Natursmør, naar han ingen Penge har i Lommen til at kjøbe for; det nytter ikke. — Jeg har forøvrigt nærmest bedt om Ordet for at gjøre nogle Bemærkninger til enkelte ærede Medlemmer. Først skal jeg gjøre en lille Bemærkning til det ærede Medlem for Hjørring Amts 1ste Valgkreds (Nyholm), der, saavidt jeg husker, i Forgaars udtalte, at Arbeiderne vilde være udsatte for at for at faae det daarlige hjemmelavede Natursmør. Men jeg skal gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Andelsmeierierne voge op som Baddehatte. I vor Egn f. Ex. er der næsten et Andelsmeieri i hver By, hvorved den mindre Jordbruger kan bringe ligesaa meget ud af sit Smør som den større; der gives dem Veilighed til at være med, og saavidt mig bekjendt, er i det Mindste i min nærmeste Omegn Alle med. Ja, i min nærmeste Omkreds faar den mindre Jordbruger ekstra Penge for at komme med sin Mælk, og derhos faar han Andet lige med de Andre, især hvis han bor lidt udenfor Byen, det er sikkert. Jeg vil haabe, at det er et overbundet Stadium, at der fabrikeres daarligt Smør